VARPUNEN

ВОРОБЫШЕК

Mosaiikki ry:n lastenprojekti RuFi
Детский проект РуФи Общества Mosaiikki ry

Kansalaisjärjestö Mosaiikki ry kiittää lastenprojektiaan varten myönnetystä taloudellisesta tuesta:
- Suomen Opetusministeriöä
- Säätiötä Russki Mir

Общество Mosaiikki ry выражает благодарность за финансовую поддержку детского проекта:
- Министерству образования Финляндии
- Фонду «Русский мир»

Lastenprojektissa työskentelivät:
Projektijohtaja / päätoimittaja: Tatjana Doultseva
Piirrokset: Alexandra Sholokhova, Nina Gedevskaja
Kääntäjä (ve-su): Eveliina Heino, Nina Laurila
Projektisihteeri / kääntäjä (su-ve): Lidia Popova
Suunnittelu ja taitto: Natalia Savela
Huolehtivaisille vanhemmille -osion ovat koostaneet Tamara Sholokhova ja Tatjana Sojunen

Над детским проектом работали:
Руководитель проекта / главный редактор – Татьяна Дульцева
Художники –Александра Шолохова, Нина Гедевская
Перевод на финский язык – Эвелиина Хейно, Нина Лаурила
Секретарь проекта / перевод на русский язык – Лидия Попова
Дизайн и вёрстка – Наталья Савела
Информацию в раздел «Заботливым родителям» подготовили Тамара Шолохова и Татьяна Союнен

Lehti on tarkoitettu ilmaisjakeluun.
Palautetta ja kommentteja voi lähettää toimituksen sähköpostiosoitteeseen:
mosaiikki@mosaiikki.info

Kaikki Varpunen-lehden tekijäoikeudet omistaa julkaisija.
© Julkaisija: Mosaiikki ry
Sepänkatu 14 A 7, 40720 Jyväskylä

Painosmäärä: 250 kpl Jyväskylä ja 750 kpl muut kaupungit
Painopaikka: 4-M Oy
Jyväskylä 2010

Журнал предназначен для бесплатного распространения.
Мы ждём ваши отзывы и комментарии, которые можно присылать на e-mail редакции:
mosaiikki@mosaiikki.info

Все права на журнал «Воробышек» принадлежат издателю.
© Издатель: Общество Mosaiikki ry
Sepänkatu 14 A 7, 40720 Jyväskylä

Тираж: 250 экз. Ювяскюля и 750 экз. другие города
Печать: 4-M Oy
Ювяскюля 2010

ISSN 1797-6405

Sisällys

2 Toimitukselta

3 Keksi kuvista tarina

4 Iloinen matematiikka

6 Missä kukin eläin asuu?

8 Ristikko

10 Yhdistä sanat

12 Tiedonhaluisten klubi

16 Mielenkiintoista

24 Opetellaan piirtämään

26 Huolehtivaisille vanhemmille

Содержание

2 От редакции

3 Придумай рассказ по картинкам

4 Весёлая математика

6 Кто где живёт?

8 Кроссворд

10 Соедини слова

12 Клуб «Почемучек»

16 Это интересно

24 Учимся рисовать

26 Заботливым родителям

Rakkaat lapset!

Tämä on jo kahdeksas Varpunen-lehden numero. Tiedämme, että monet pojat ja tytöt pitävät varmasti tästäkin lehdestä. Lehden ensimmäinen suuri juhla koittaa pian, eli silloin kun julkaisemme Varpusen kymmenennen numeron.

Mitä olisivat juhlat ilman lahjoja, joten haluaisitteko te lapset antaa lehdelle lahjaksi omia piirustuksianne, kertomuksianne tai satumaisia tarinoitanne?

Tai ehkäpä haluat piirtää iloisen Varpusemme mukaville ja hauskoille ikätovereillesi? Jos se tuntuu sinusta liian vaikealta, pyydä aikuisia auttamaan sinua.

Julkaisemme kaikkein mielenkiintoisimmat piirrokset ja tarinat lehden kymmenennessä juhlanumerossa.

Lähettäkää tuotoksenne elokuun loppuun mennessä seuraavaan osoitteeseen: Varpunen-lehti, Sepänkatu 14 A 7, 40720 Jyväskylä.

Toimituksen luova työyhteisö

Дорогие ребята!

Журнал «Воробышек» выходит уже восьмой раз. Мы знаем, что он нравится многим мальчикам и девочкам. Скоро журнал отметит свой первый важный юбилей – тогда, когда будет готов десятый номер «Воробышка».

А какой же праздник без подарков? Ребята, хотите подарить журналу свои рисунки, рассказы, сказочные истории?

Может быть, вы хотите нарисовать нашему весёлому Воробышку таких же добрых и смешных друзей? Если будет сложно справиться с работой, попросите взрослых помочь вам.

Самые интересные рисунки и рассказы мы опубликуем в праздничном десятом номере журнала.

Свои работы присылайте до конца августа по адресу: журнал «Воробышек», Sepänkatu 14 A 7, 40720 Jyväskylä.

Творческий коллектив редакции

Keksi kuvista tarina!
Придумай рассказ по картинкам!

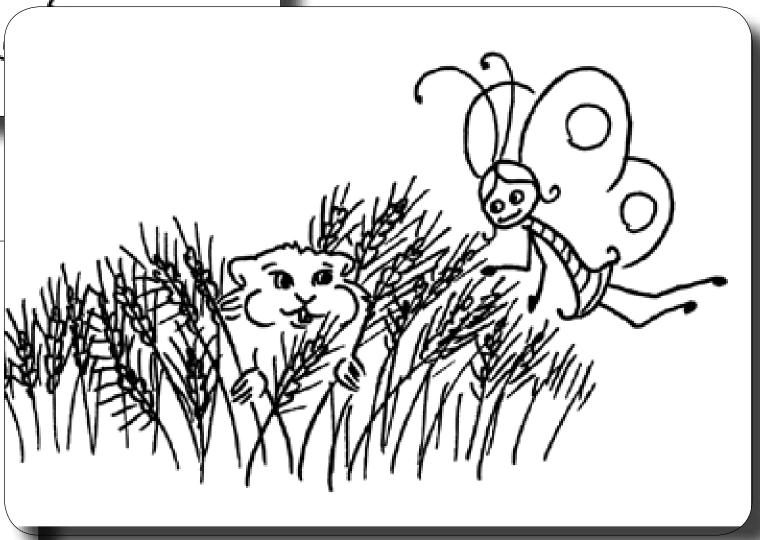

Iloinen matematiikka

Весёлая математика

Laske montako muurahaista on kantamassa lehteä, kukkaa, oksaa ja havunneulasta.

Посчитай, сколько муравьёв несут листик, цветочек, прутик и хвоинку.

=

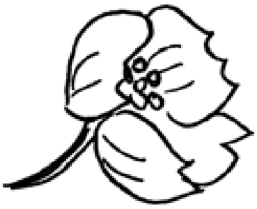 =

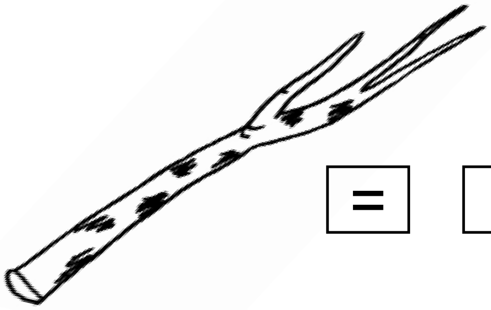 =

=

Missä kukin eläin asuu?
Кто где живёт?

Kirjoita suomeksi ja venäjäksi lintujen, nisäkkäiden ja hyönteisten nimet sekä niiden pesien nimitykset.
Напиши на финском и русском языках названия птиц, зверей и насекомых, а также названия домиков, в которых они живут.

О _ _ _ _

Б _ _ _ _

К _ _ _

Д _ _ _ _

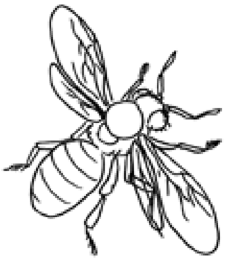

А _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

О _ _ _ _ _

Г _ _ _ _ _

А _ _ _ _ _ _ _ _

О _ _

К

Г

Р

Г

М

М

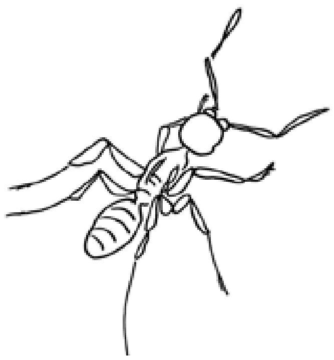

М

М

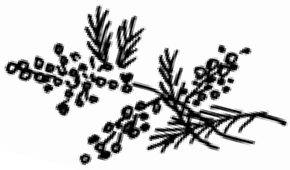

Ristikko

1					**M**					
2					**I**					
3					**M**					
4					**O**					
5					**O**					
6					**S**					
7					**A**					

1

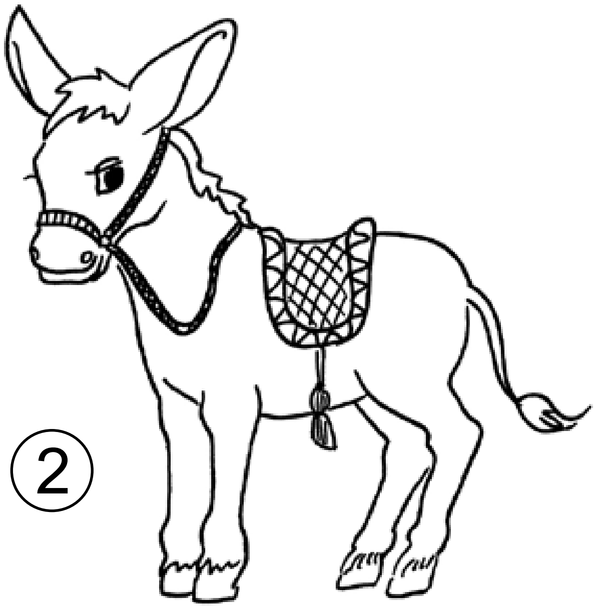

2

3

Кроссворд

				1	М					
	2				И					
		3			М					
			4		О					
			5		З					
6					А					

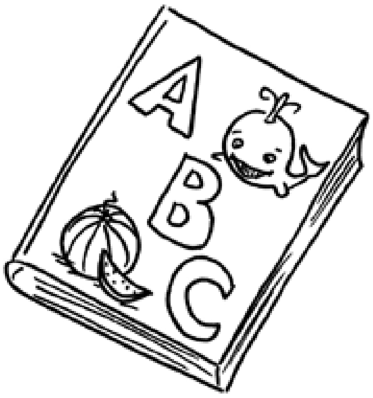

5

7

6

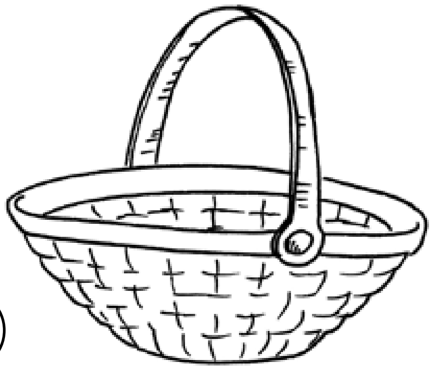

4

Tyttö aikoo leipoa kaalipiirakoita. Mitä aineksia hän tarvitsee? Mitkä ovat ylimääräisiä? Yhdistä kuvat sanoihin.

Девочка собирается испечь пирожки с капустой. Какие продукты она выберет? Что лишнее? Соедини картинки со словами.

ruokaöljy
растительное масло

kaali
капуста

hiiva
дрожжи

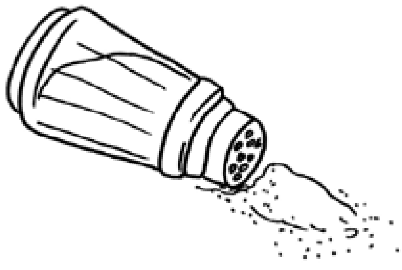

tyttö
девочка

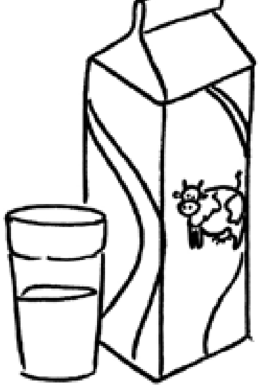

maito

молоко

jauhot

мука

kananmunia

яйца

suola

соль

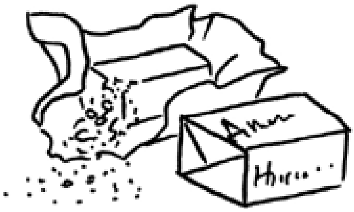

hillo

варенье

Tiedonhaluisten klubi

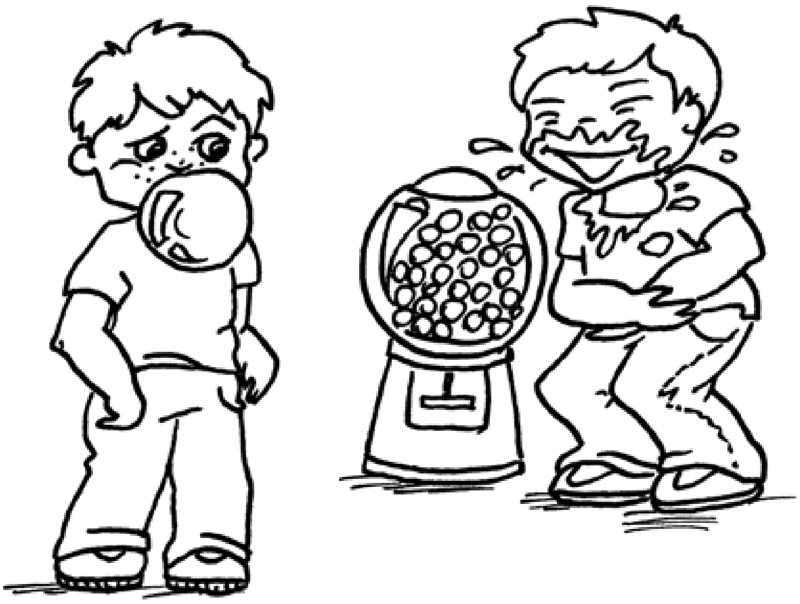

Kuka keksi purkan?
Maksim Motšalov
(kaupunki: Vladimir)

Кто придумал жвачку?
Максим Мочалов
(г. Владимир)

Jo kauan ennen kuin purukumi keksittiin, ihmiset halusivat pureskella jotain ruoan jälkeen. Niinpä muinaiset kreikkalaiset ja Amerikan intiaanit pureskelivat kuusenpihkaa puhdistaakseen hampaansa. Maya-intiaanit puolestaan käyttivät tähän samaan tarkoitukseen kumipuun mahlaa. Ensimmäinen USA:ssa 1800-luvun puolivälissä myyty purukumi oli valmistettu kuusenpihkasta. Mutta pian purukumin perusaineosaksi tuli raakakumi – juuri se sama, jota maya-intiaanit tekivät kumipuun mahlasta. Sitä oli miellyttävää pureskella ja siihen voitiin lisätä tuoksuja. Nykyisin purukumi valmistetaan luonnollisesta raakakumista, maissitiivisteestä, sokerista ja aromiaineista. Valmis seos puristetaan ohuiksi levyiksi tai paloiksi.

Даже когда жевательная резинка ещё не была изобретена, человек любил после еды чего-нибудь пожевать. Так Древние Греки и американские индейцы жевали еловую смолу для очищения зубов. А индейцы племени майя для тех же целей использовали сок гевеи. И первая жевательная резинка, которую продавали в США в середине 19 века, была изготовлена из еловой смолы. Но вскоре в качестве основы для жвачки стали использовать каучук – тот самый, который добывали из сока гевеи индейцы майя. Его было удобно жевать, и он мог удерживать запахи. И сейчас жвачку готовят из натурального каучука, кукурузного сиропа, сахара и ароматизаторов. Готовую смесь раскатывают и режут на пластинки или кубики.

Клуб «Почемучек»

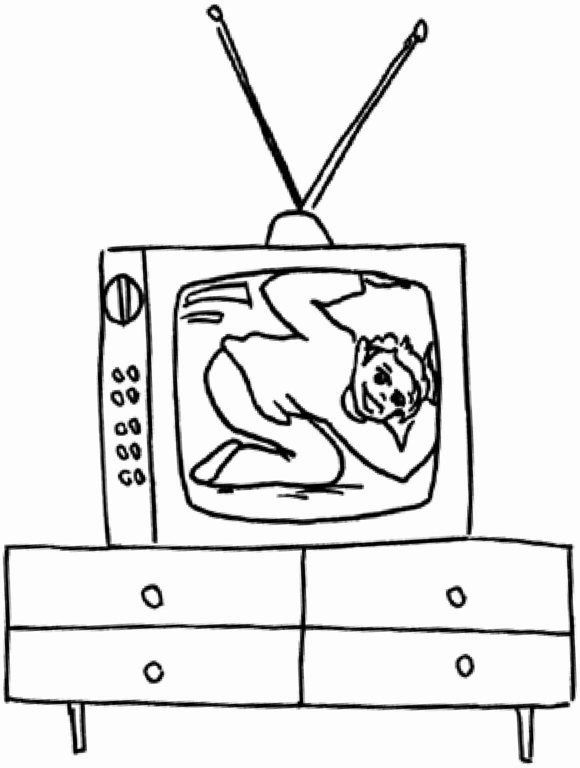

Miten ihminen saadaan mahtumaan televisioon?
Vitalina Romanova (Rjazanin alue)

Как человек помещается в телевизор?
Виталина Романова (Рязанская обл.)

Tämän saman kysymyksen on esittänyt myös Karlson. Kenenkään ei tarvitse kutistua, jotta hän voisi esiintyä televisiossa. Tarvitaan vain, että joku kuvaisi elokuvakameralla. Tämä laite ”näkee” todellisuuden samaan tapaan kuin sinä. Kamera ”muistaa” kaiken sen, mitä joku teki ja puhui ja muuttaa, tai siis tulkkaa, kaiken tietyiksi radiosähkösignaaleiksi. Televisio kokoaa tämän signaalin antennin avulla ja muuntaa sen jälleen kuvaksi, joka nähdään televisioruudulta. Kuvan koko riippuu televisioruudun koosta: mitä isompi televisio, sitä isompi kuva.

Таким вопросом задавался ещё Карлсон. Совсем не нужно уменьшаться в росте, если тебя показывают по телевизору. Нужно, чтобы кто-то снял тебя на кинокамеру. Этот прибор «видит» изображение примерно так же, как видишь ты. Камера «запоминает» всё, что ты делал и говорил, и преобразует, то есть, переводит всё это в особый радио-электронный сигнал. А телевизор улавливает этот сигнал с помощью антенны и переводит его обратно в изображение, в картинку, которую мы видим на экране. Размеры этой картинки зависят от размеров телевизора: чем больше телевизор, тем больше картинка.

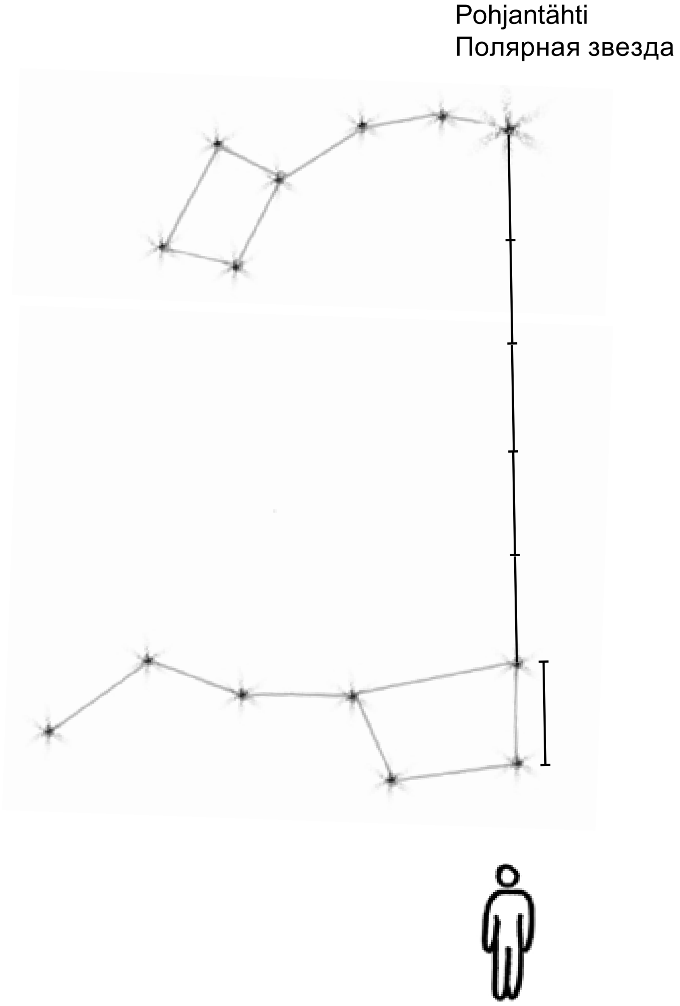

Miten löydän Pohjantähden?
Lena Gorbatševa
(kaupunki: Nižni Novgorod)

Как найти полярную звезду?
Лена Горбачёва
(г. Нижний Новгород)

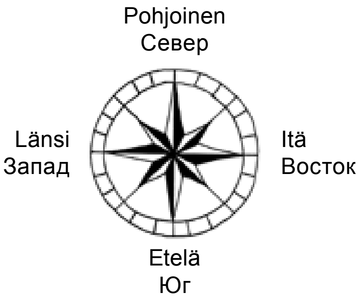

Etsi ensin Ison karhun tähdistö. Sen seitsemän kirkkainta tähteä muodostavat pitkävartista kauhaa muistuttavan Otavan. Käytä osoittimina sen kahta oikeanpuoleisinta tähteä ja piirrä mielessäsi niistä suora linja ja seuraa sitä. Näiden kahden tähden välinen etäisyys viisinkertaisena on mitta, jonka avulla Pohjantähti löytyy tältä linjalta. Pohjantähti on toisen tähdistön eli Pienen karhun hännässä. Jos seisot kasvot kohden Pohjantähteä, edessäsi on pohjoinen, takanasi etelä, oikealla puolellasi itä ja vasemmalla puolellasi länsi. Pohjantähti on aina pohjoisessa.

Сначала надо найти созвездие Большой Медведицы. Оно состоит из семи ярких звёзд и напоминает ковш с длинной ручкой. Затем через две крайние правые звезды мысленно провести линию. На этой линии отложить пять раз расстояние между этими звёздами, и тогда в конце линии ты увидишь Полярную звезду. Она находится в хвосте другого созвездия – Малой медведицы. Если станешь лицом к Полярной звезде, прямо перед тобой будет север, сзади юг, справа восток и слева запад. Полярная звезда всегда находится на севере.

Mille ihmiset kirjoittivat ennen muinoin?
Kysymys lähetetty tekstiviestinä

На чём писали в старину?
Вопрос прислан по смс

Aluksi ihmiset kirjoittivat siihen, mitä käteen sattui osumaan: kiveen, kaarnanpaloihin ja saviastioihin. Piirrokset raaputettiin niiden pintaan joko terävällä luunpalalla tai kivenmurikalla. Näin oli kunnes egyptiläiset ryhtyivät kirjoittamaan papyrukselle – kasville, joka muistuttaa järviruokoa. Papyruksen ruoko leikattiin liuskoiksi, jotka liimattiin kiinni toisiinsa niin, että muodostui kokonainen arkki. Tämän jälkeen arkit laitettiin painon alle ja kuivattiin auringossa. Papyrus ei kestänyt taittamista, joten se käärittiin kääröksi. Muinaisessa Intiassa ja Tiibetissä käytettiin papyruksen asemesta palmun ruokoja. Kiinalaiset oppivat valmistamaan paperia bambusta, heinistä ja lumpuista kaksituhatta vuotta sitten. Paperinvalmistuksen salaisuus levisi arabien välityksellä heiltä Eurooppaan.

Вначале человек писал на том, что попадалось в руки: на камне, кусках коры, глиняных черепках. Острой костью или куском камня на них процарапывалось изображение. Так было, пока древние египтяне не стали писать на папирусе – растении, похожем на тростник. Стебель папируса разделяли на полоски. Их приклеивали одну к другой так, чтобы получилась целая страничка. Листки клали под тяжесть и высушивали на Солнце. Папирус нельзя было перегибать, поэтому из него делали свитки. В древней Индии и Тибете вместо папируса использовали стебли пальм. А две тысячи лет назад китайцы научились делать из бамбука, травы и старых тряпок бумагу. Из Китая секрет изготовления бумаги перешёл к арабам, а от них в Европу.

Mielenkiintoista
tietoa hamstereiden elämästä

Hamsteri on yksi suosituimmista lemmikkieläimistä.
Tämän tietävät kaikki, mutta edes kaikki hamsterin omistajatkaan eivät tiedä millaisia hamsterit ovat, miten ne ovat löytäneet tiensä ihmisen kotiin tai että ne sopivat lasten lisäksi myös jopa aikuisten lemmikeiksi.

Hamstereita on erilaisia

Jopa sellaisetkin ihmiset, joilla ei ole ikinä ollut hamsteria lemmikkinä, tai jotka eivät ole koskaan edes käyneet eläinkaupassa, ”tietävät” silti, että hamsteria suloisempaa eläintä ei ole. Siitähän on kirjoitettu lukuisia satuja ja se on monien hauskojen piirroselokuvien sankari. Lastenkirjojen hamsteri kuvataan luonnonvaraisen eurooppalaisen hamsterin (venäjäksi aito/tavallinen hamsteri) näköisenä: sen selkä on punaruskea ja häntä musta.

Luonnonvaraisen eurooppalaisen hamsterin luonne on kaukana helposta. Eurooppalainen hamsteri esiintyy yleisesti Venäjän eri osissa. Sitä pidetään maatalouden ilkivaltaisena tuholaisena, eikä sitä ole onnistuttu kesyttämään. Tiedetään tapauksia, jolloin biologit ovat löytäneet tavallisen hamsterin pentuja, jotka aikuisiksi kasvettuaan hyökkäsivät ihmisen käden kimppuun samalla tavoin kuin tiikeri saaliin kimppuun. Tällöin paksustakaan nahkahansikkaasta ei ollut mitään apua. Tästä ”satumaisesta” hamsterilajista on siis paras pysyä kaukana. Tämä kehotus koskee erityisesti lapsia.

Mikä sitten asustelee häkeissä, monien jyrsijäystävien luona? Isompikokoiset hamsterit ovat nimeltään syyrianhamstereita. Ne ilostuttavat omistajiaan erilaisilla turkkinsa väreillä. Pienemmät hamsterit voivat kuulua eri lajeihin, joita ovat: venäjänkääpiöhamsteri, campbellinkääpiöhamsteri, kiinanhamsteri. Kaikista pienin lemmikkihamsteri on roborovskinkääpiöhamsteri. Jokaisen lajin hamsterit käyttäytyvät eri tavoin, ja niillä on erilaiset tottumukset ja tarpeet. Siksi jokainen voi käytännössä valita itselleen mieluisimman hamsterin.

Это интересно

факты из жизни хомяков

Хомячок – один из самых популярных домашних питомцев. Это знают многие, но даже не все владельцы хомяков знают, какими бывают хомяки, откуда они пришли в дом человека, что этот зверёк подходит не только детям, но, скорее даже, взрослым.

Хомяки бывают разные

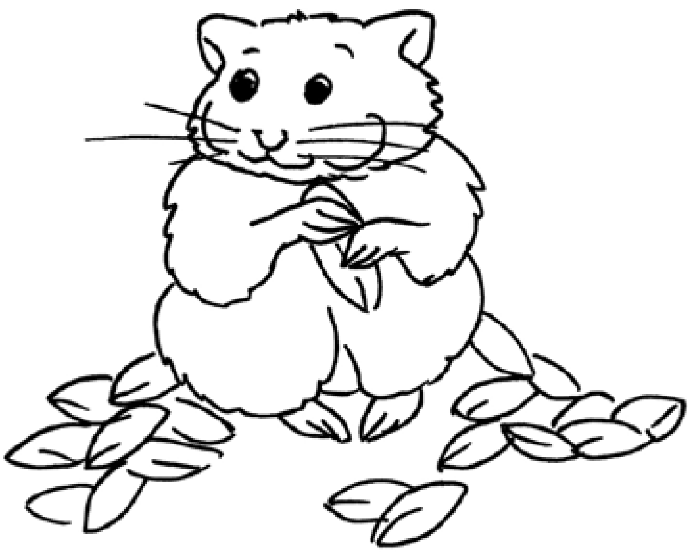

Даже те, кто никогда не держал дома хомяков и не заходил в зоомагазин, «знают», что милее хомяка зверюшки нет. Ведь про него написано столько детских сказок, он герой забавных мультфильмов. Персонаж детских книг срисован с хомяка обыкновенного: рыжая спинка, чёрный животик.

Вот только характер у настоящего хомяка обыкновенного далеко не сахар. Этот вид встречается во многих районах России, считается злостным сельскохозяйственным вредителем и совершенно не поддаётся приручению. Описываются случаи, когда биологи находили малышей хомяка обыкновенного, которые вырастали во взрослых животных и бросались на руку человека как тигр на добычу. Не спасала даже толстая кожаная перчатка. Поэтому от этого «сказочного» персонажа желательно держаться подальше даже взрослым, не говоря уже о детях.

Так кто же живёт в клетках у многочисленных любителей маленьких грызунов? Те, что покрупнее, называются хомяки сирийские. Они радуют владельцев разнообразием окрасов и шерсти. Те, что помельче, могут относиться к разным видам – хомячок джунгарский, Кэмпбелла, китайский. Самый маленький представитель одомашненных хомячков – хомячок Роборовского. У всех этих видов разное поведение, привычки, предпочтения, поэтому хомяка по душе может выбрать себе практически каждый.

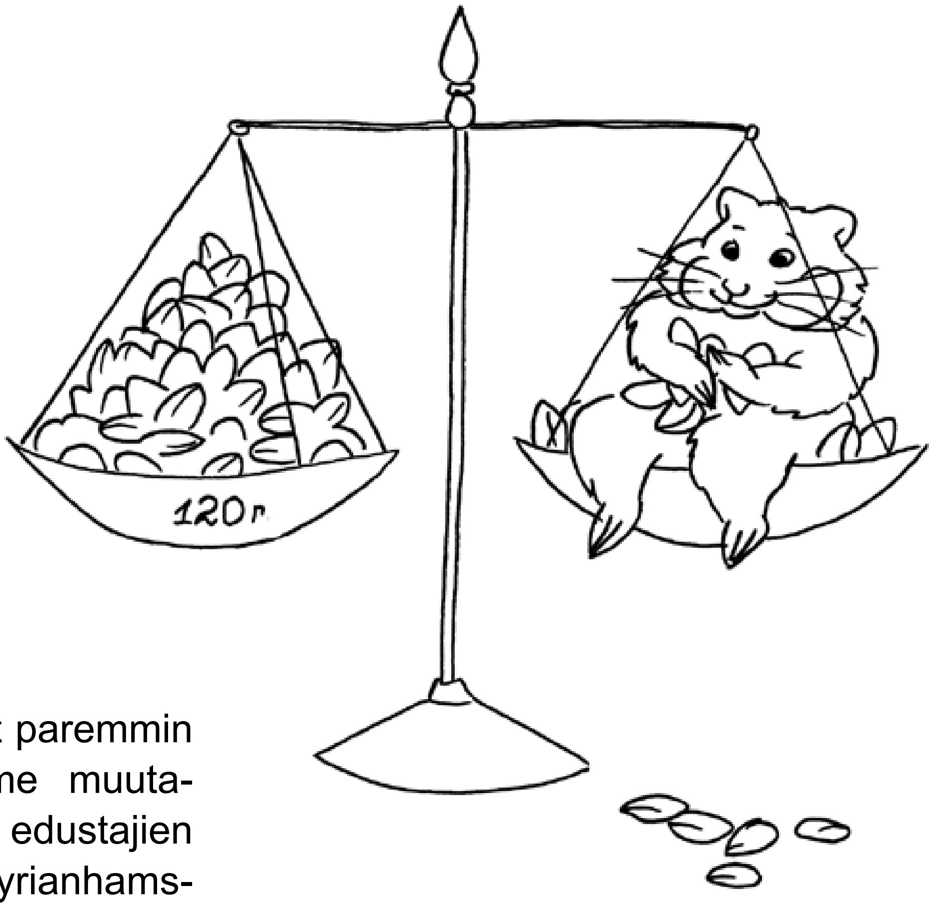

Jotta eri lajien koot olisivat paremmin hahmotettavissa, annamme muutaman esimerkin eri lajien edustajien keskipainoista: aikuinen syyrianhamsteri painaa keskimäärin 120 g (alk. kaupan hamsterien 70 grammasta aina luonnonvaraisten 190 grammaan asti), venäjänkääpiöhamsteri – 40 g (25-70 g), robovskinkääpiöhamsteri – 30-35 g.

Чтобы размеры разных видов стали более понятны, приведём средний вес для некоторых из них: взрослый сирийский хомяк весит в среднем 120 г (от 70 г для магазинных хомяков до 190 г для зверьков из питомников), джунгарики - 40 г (от 25 до 70 г), хомячки Роборовского - 30-35 г.

”Angorahamsterit”

Hyvin usein pienen pörröisen hassuttelijan omistaja julistaa: ”Meidän hamsterimme ei ole syyrianhamsteri, vaan angorahamsteri”. Heille täytyy nyt valitettavasti tuottaa pettymys: angorahamsteri on syyrianhamsterin pitkäkarvainen alalaji. Lisäksi karvan pituus ei johdu ainoastaan hamsterin äidistä ja isästä, vaan myös hamsterin sukupuolesta. Naaraat eivät ole koskaan kauttaaltaan pörröisiä, mutta ne käyttävät koristeina pitkää ”hametta” ja ”lettejä” korvien takana ja lanteilla. Kunnon kampauksen, ns. ”karvan räjähdyksen”, voi nähdä ainoastaan syyrianhamstereiden uroksilla.

«Ангорские» хомяки

Нередко гордый владелец лохматого маленького чуда заявляет: «У нас не сирийский хомяк, а ангорский». Как ни жаль, но приходится их разочаровывать: «ангорские» хомяки – это разновидность сирийских хомяков, только длинношёрстная. Причём длина шерсти зависит не только от мамы с папой хомяка, но и от его пола. Самочки никогда не бывают полностью пушистыми, в качестве украшения они носят длинную «юбку» и «косички» за ушками и на бёдрах. Настоящую причёску «взрыв шерсти» можно увидеть только у самцов сирийских хомяков.

Te ette nuku öisin – siispä tulemme teille kylään!

Useille syyrianhamstereiden omistajille lemmikkinsä taipumus valvoa öisin tulee epämieluisana yllätyksenä. Juuri tämän rodun edustajia on valitettavasti lähes mahdotonta ylipuhua seurustelemaan omistajansa kanssa päivällä. Ne voi ainoastaan ”suostutella” seurustelemaan aamusta ja heräämään hieman aiemmin illalla. Tämä tehdään opettamalla hamsteri tiettyihin ruokailuaikoihin aamulla tai illalla. Mutta yöllä se juoksee. Häkissä tai pyörässä. Siksi hamsterinomistajan onkin hyvä varustautua pitkällä pinnalla ja äänettömällä juoksupyörällä. Jotkut taiturit tekevät itse tällaisia juoksupyöriä vanhoista tietokoneen osista tai pelkistä vanhoista laakereista. Syyrianhamsterin paras ystävä on ”pöllön elämää” elävä ihminen, joka ei mene nukkumaan ennen puoltayötä.

Pienemmät rodut – venäjänkääpiöhamsteri, campbellinkääpiöhamsteri ja roborovskinkääpiöhamsteri - seurustelevat mielellään ihmisten kanssa mihin aikaan tahansa. Nämä eläimet oppivat helposti omistajansa aikataulun.

Hamsteri ja juoksupyörä – ikuiset ystävät

Hamsterit pitävät juoksemisesta paljon. Luonnossa ne joutuvat kulkemaan pitkiäkin matkoja etsiessään ravintoa. Lemmikkihamsterille ei ole tärkeää onko häkissä toinen tai jopa kolmas kerros. Tärkeintä on, että eläimellä on tila, jossa se saa juoksennella. Ja paras lahja lemmikkihamsterille on hyvä juoksupyörä, jossa on litteä juoksupinta.

Kirjallisuudessa törmää usein tietoon, jonka mukaan hamsteri voi juosta jopa 12 km vuorokaudessa (mittausmetodit eivät valitettavasti ole meidän tiedossamme). Kotiolosuhteissakin voi mitata montako kilometriä hamsteri juoksee juoksupyörässä. Ihmiset, joilla on teknistä ymmärrystä, ovat tehneet laitteita, jotka laskevat pyörän kierrokset. Syyrianhamsterin tulokset ovat: 6-10 km yössä, nopeus 2-3,6 km tunnissa.

On vaikeaa sanoa, mitä hamsterit ajattelevat pyörässä juostessaan. Voi olla, että ne kuvittelevat saapuvansa jonnekin perille, sillä monet niistä pysähtyvät, tulevat pyörästä pois, katsovat ympärilleen ja jatkavat sitten juoksemista.

Вы не спите по ночам – тогда мы идём к вам!

Для многих владельцев сирийских хомяков становится неприятным сюрпризом склонность их питомцев бодрствовать по ночам. К сожалению, именно этот вид хомяков практически невозможно уговорить пообщаться с хозяином днём. Их можно только «убедить» общаться с человеком с утра или просыпаться чуть раньше вечером. Нужно только приучить хомяка к кормлению в определённое время утром или вечером. А ночью он будет бегать. По клетке или в колесе. Поэтому нужно запасаться крепкими нервами и бесшумными беговыми колёсами. Некоторые умельцы даже делают такие колёса сами, используя детали от старых компьютеров или просто маленькие подшипники. Лучший друг сирийского хомяка – человек-«сова», который ложится спать не раньше полуночи.

С радостью общаются с человеком в любое время суток более мелкие виды хомячков – джунгарские, Кэмпбелла, Роборовского. Этих животных легче приучить к графику владельца.

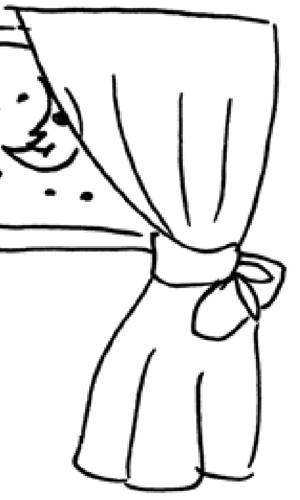

Хомяк и колесо – друзья навек

Хомяки очень любят побегать. В природе им приходится покрывать большие расстояния в поисках пищи. Для домашнего хомяка не важны второй или даже третий этажи в клетке. Главное – большое основание жилища, чтобы зверьку было где побегать. И самый главный подарок для домашнего хомяка – хорошее колесо со сплошной беговой поверхностью.

В литературе встречается информация, что в природе хомяк может пробегать до 12 км в сутки (методика измерения нам неизвестна, к сожалению). В домашних условиях можно замерить, сколько километров хомяк пробегает в колесе. Люди с техническим складом ума легко делают приспособление, фиксирующее количество оборотов колеса. Результаты для сирийского хомяка: 6-10 км за ночь, скорость – от 2 до 3,6 км в час.

Сложно сказать, что «думают» хомяки, когда бегают в колесе. Может быть, они надеются куда-нибудь добежать, потому что многие из них время от времени останавливаются, выбегают из колеса, осматриваются и бегут дальше.

Hamsteri ei ole kasvissyöjä

Satujen ja piirroselokuvien perusteella tiedämme myös, ettei hamsteri ikinä kieltäydy ylimääräisestä jyvästä aamiaisella, päivällisellä tai illallisella. Joku voikin jo arvata, ettei vihannesten ja hedelmien lisäämisestä ole lemmikille haittaa. Mutta vain harva hamsterin omistajista tietää, että vaikka hamsteri onkin jyrsijä, se ei kieltäydy eläinperäisestä valkuaisesta ruokalistassaan. Luonnossa se syö matoja ja kotioloissa kanan paloja, suolattomia katkarapuja jne.

Хомяк – не вегетарианец

По тем же сказкам и мультфильмам мы знаем – хомяк никогда не откажется от лишнего зёрнышка на завтрак, обед или ужин. Кое-кто догадывается, что не помешает зверьку и добавка из овощей и фруктов. И совсем немногие владельцы хомяков знают, что хомяк хоть и грызун, но от животного белка в своём меню никогда не откажется. В природе это жучки-червячки, в домашних условиях – кусочек курочки, несолёная креветка и т. п.

Korkeat paikat eivät ole hamsteria varten

Hamsteri ei ole rotta. Hamsterilla ei ole pitkää häntää, joka auttaisi tasapainottelussa korkeuksissa. Se ei myöskään aisti olevansa korkealla. Hamsteri ei pelkää korkeutta, vaan päinvastoin. Kaikki tämä johtuu siitä, ettei hamsteri ”näe” korkeutta. Se voi helposti astua pöydän tai sohvan kulmalta alas. Tämän voi selittää siten, että hamsterit elivät alkujaan tasangolla, jolloin korkeuden aistiminen ei ollut tarpeellinen kyky elonjäämisen kannalta.

Высота – не для хомяка

Хомяк – не крыса. У него нет длинного хвоста, который помогает балансировать на высоте. А ещё у него нет чувства высоты. Хомяк не боится высоты, даже наоборот. А всё потому, что он её «не видит». И может легко шагнуть с края стола или дивана. Это можно объяснить тем, что изначально хомяки – равнинные животные, где чувство высоты не нужно для выживания.

Itsensä näyttäminen, muiden näkeminen

Halu esitellä lemmikkiään ja katsella muiden lemmikkejä ei ole tyypillistä ainoastaan koirien ja kissojen omistajille. Jyrsijöiden ja hamstereiden näyttelyitä on järjestetty jo pitkään paikoittain Länsi-Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa. Venäjällä ensimmäisiä tällaisia näyttelyitä alettiin pitää yli viisi vuotta sitten. Maahamme (Venäjälle) alkoi ilmestyä hamstereiden asiantuntijoita, jotka arvostelevat eläintä sen rodun kriteereiden mukaan. Tällöin arvostelun kohteena on turkin laatu, kuvioiden oikeellisuus, väri, vartalon ja pään muoto, hännän pituus ja tietenkin eläimen luonne.

Tämän lisäksi tällaisissa tapahtumissa voi osallistua kilpailuihin, jotka on kehitetty varta vasten hamstereille – juoksu juoksupallossa sekä kilpailut siitä, kuka painaa tai hamstraa eniten ja kuka on kaikkein hurmaavin.

Elena Dubrovskaja

Себя показать, других посмотреть

Желание показать своих питомцев и посмотреть на чужих свойственно не только владельцам собак и кошек. Выставки грызунов и хомяков, в частности, проходят в Западной Европе и Северной Америке уже давно. В России первые такие выставки стали проводиться более пяти лет назад. В нашей стране стали появляться свои эксперты по хомякам, которые оценивают соответствие зверька стандартам породы. При этом оценивается качество шерсти, правильность рисунка, окрас, форма тела и головы, длина хвостика и, конечно же, характер зверька.

Кроме того, на таких мероприятиях можно принять участие в конкурсах, придуманных специально для хомяков – бег в прогулочных шарах, конкурсы на самого тяжёлого, самого запасливого, самого обаятельного хомяка.

Елена Дубровская

Lähde/ Источники: **http://hamster.ru**
http://bethowen.ru/rodents/articles/detail.php?ID=38021

Opetellaan piirtämään

Näiden sivujen avulla opit piirtämään hamsterin lyijykynää ja kumia käyttämällä.

Ребята, эти страницы помогут вам научиться рисовать хомячка с помощью карандаша и резинки.

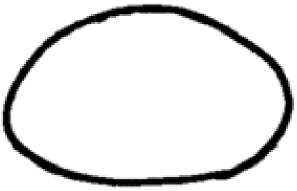

1

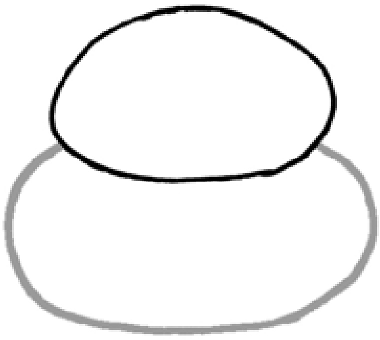

2

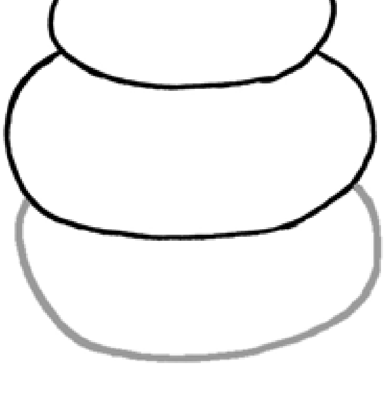

3

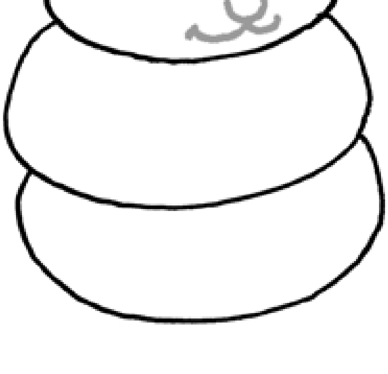

4

Учимся рисовать

5

6

7

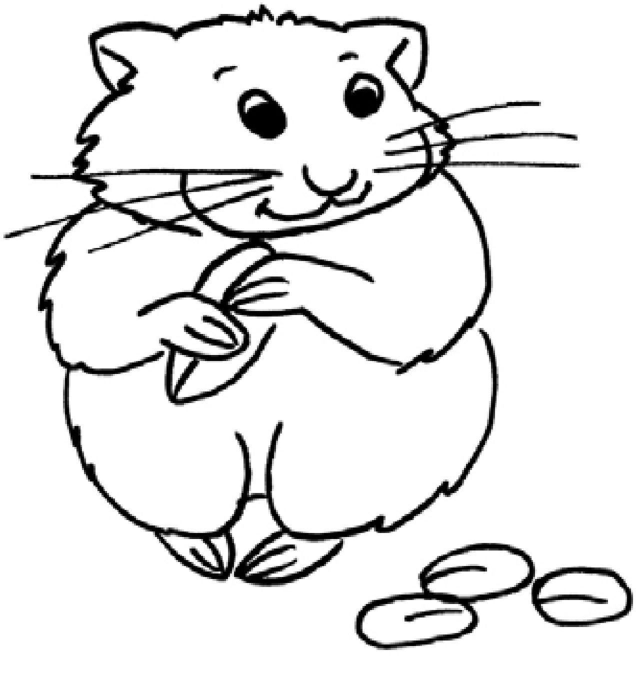

Voiko lapsi olla yksin kotona?

Suomen laissa ei määritellä, milloin lapsen voi jättää yksin kotiin. Lastensuojelulain mukaan viranomaisten on puututtava asiaan, kun lapsen hoidon laiminlyönti vaarantaa lapsen kehitystä.

Kansainvälisiä suosituksia

Englannissa National Society for the Prevention of Cruelty to Children (NSPCC) suosittelee, ettei alle 12-vuotiasta lasta tulisi jättää yksin milloinkaan, eikä alle 16-vuotiasta tulisi jättää yksin yöllä. Lapsenvahtina ei suositella käytettävän alle 16-vuotiasta lasta. Lapsen ikä ei kuitenkaan ole ainoa kriteeri, jonka mukaan arvioidaan, voiko lapsi jäädä yksin kotiin, ja voiko hän huolehtia nuoremmasta sisaruksestaan - siihen vaikuttaa moni muukin seikka.

Miten vanhemmat voivat toimia?

Ala-asteikäisen lapsen pitäisi pääsääntöisesti olla aikuisen seurassa. Silti kouluikäinen lapsi voi ja usein haluaakin harjoitella yksinoloa. Tuolloin hänen kanssaan täytyy käydä läpi, kuinka hän voi toimia, jos sattuu jotakin, tai jos hänestä tuntuu yksinäiseltä tai pelottaa. Ruotsalaisen tutkimuksen mukaan suuri osa yksin jääneistä lapsista pelkää – lapset kertoivat esimerkiksi mielikuvista vaatekaappiin piiloutuneesta rosvosta, jota he pelkäsivät. Erityisesti kun ulkona on pimeää, lapsi tuntee olonsa yksinäiseksi. Lapsen kyky eritellä sisäisiä pelkoja ulkoisesta todellisuudesta on rajallinen, ja hän saattaa yksin ollessaan joutua pelon valtaan.

Vaikka alle 13-vuotias lapsi kokisi yksin ollessaan olonsa riittävän turvalliseksi, hänellä ei useinkaan ole valmiuksia toimia oikein hätätilanteissa. Tutkimusten mukaan lapset muistavat alle puolet heille annetuista turvallisuusohjeista. Lapsen turvallisuuden tunteeseen vaikuttaa paljon se, onko lähellä naapureita, joiden puoleen voi tarvittaessa kääntyä tai voiko vanhempi vastata puhelimeen, jos lapsi soittaa jne. Hätänumerot on käytävä läpi lapsen kanssa ja kirjoitettava paperille. Vanhempi voi myös ulottaa huolenpitonsa lapseen silloinkin, kun hän ei ole itse paikalla: termospullossa voi olla kaakaota, lautasella valmiiksi tehtyjä voileipiä, jne. Lisäksi voidaan sopia säännöllisistä puheluista. On myös sovittava, mitä lapsi saa ja ei saa tehdä, kun hän on yksin kotona – voiko hän esimerkiksi mennä ulos leikkimään, vai onko hänen pysyttävä sisätiloissa? Saako pyytää kavereita kylään?

On myös hyvä tarkkailla lapsen reaktiota, kun puhutaan yksin olemisesta: onko lapsi innokas tai epäröivä, vai selvästi haluton? Kuinka lapsi yleensä käyttäytyy, jos tapahtuu jotakin ennakoimatonta – hätääntyykö lapsi helposti?

Murrosikäinen

Nuortakaan ei ole hyvä jättää yksin pitkäksi aikaa. Nuoren tehtävä on itsenäistyä, ja vanhempien tehtävä on jarruttaa liian aikaista itsenäistymistä. On tärkeää käydä näitä vääntöjä vaikkapa siitä, lähdetäänkö maalle vai ei. Itsenäistymisestä pitää keskustella perheessä.

Aivan joka viikonloppu ei pitäisi jättää 15-vuotiasta yksin, koska silloin vuorovaikutusaika vanhempien ja lapsen välillä jää vähiin. Tosiasia kuitenkin on, että 15-vuotias on lapsi. Kotona voi myös tulla yllättäviä tilanteita. Mitä tehdä, jos tulee sähkökatkos tai tulipalo? Jos kotona pelottaa, nuori ei saa illalla unta, jota hän kovasti tarvitsee. Yksin oleva nuori täyttää usein hiljaisuuden musiikilla, tv-ohjelmilla jne – tv saattaa olla päällä vaikka nuori ei sitä katso.

Vaikka lapsi tai nuori osaa lämmittää ruuan ja osaa muutakin, se ei tarkoita, että hänen pitäisi se aina tehdä. Yhdessä syöminen on tärkeää monestakin syystä: on todettu, että ruokailutottumukset ovat parhaimmat perheissä, joissa syödään yhdessä. Samalla ruokailutilanne mahdollistaa keskusteluja. Koululaisen täytyy saada kotona purkaa aikuiselle päiväänsä ja kiukutellakin rauhassa. Moni lapsi tarvitsee aikuista avuksi myös läksyjen teossa. Lapsi kasvaa ihmiseksi vain ihmisten seurassa. Tärkein vuorovaikutussuhde on se, jossa häntä rakastetaan. Mikään ei korvaa sitä mitä vanhempi voi antaa lapsilleen.

Murrosikäisen linnoittautuminen omaan huoneeseen kuuluu kehitysvaiheeseen. Yksityisyyden kunnioittaminen on tietyssä määrin hyvä asia. Samalla vanhemman pitää muistuttaa lapselle siitä, että vanhempi on kiinnostunut lapsen ajatuksista ja tunteista. Lapsi saa ”hylätä” vanhempansa, ja tekeekin usein niin sanallisesti (”et tajua mitään”), mutta vanhempi ei saa koskaan hylätä lastaan, ei psyykkisessä, eikä fyysisessä mielessä. On vain kestettävä ne lapselta saadut ei-kunnon-vastaukset.

Perhe luo itse menemisen ja tulemisen säännöt. Perusajatuksena on se, että koulusta ja töistä tullaan kotiin ja jos on muuta menoa, siitä ilmoitetaan. Eiväthän vanhemmatkaan lähde työmatkalle ilmoittamatta, minne menevät ja milloin palaavat! Nämä ilmoittamisen pelisäännöt pätevät, vaikka nuori olisi täyttänyt 18. Vasta kun hän muuttaa muualle, hän päättää itse tulemisistaan ja menoistaan ja ilmoitusvelvollisuus loppuu.

Vanhemman on tärkeää kertoa nuorelle olevansa lähdössä lenkille ja käydä koputtamassa nuoren ovelle silloin, kun hän palaa. Vaikka nuori katsoo sen näköisenä, ettei häntä voi vähempää kiinnostaa, tästä kannattaa pitää kiinni. Se tarttuu. Hänkin alkaa ilmoittaa omista menoistaan. Vanhempien pitää käyttäytyä niin kuin toivoisi nuoren käyttäytyvän.

Mikään ei korvaa vanhemman läsnäoloa. Läsnäolo on oleellista. Nuorelle voi olla hyvin tärkeää sekin, että jompikumpi vanhemmista on kotona, vaikka nuori itse on muualla. Arjen hoivan merkitystä ei voi ylikorostaa.

Itsetunto kasvaa huolenpidosta

Huolehtiminen on suoraan yhteydessä lapsen itsetunnon kehitykseen. Kun lapsesta huolehditaan arjessa hyvin, hän kokee itsensä arvokkaaksi. Se kehittää itsetuntoa. Sen turvin hän kykenee aikuisena huolehtimaan itse itsestään ja läheisistään. Hän oppii luottamaan toisten ihmisten saatavuuteen, ja hän oppii sekä pärjäämään yksin että pyytämään apua silloin kun tarvitsee.

Kirjoittanut: *Mirjam Kalland*, MLL:n pääsihteeri

Lähde: ***www.mll.fi/vanhempainnetti/kattapidempaa/tukivinkit_tilanteesta_toiseen/voiko_lapsi_olla_yksin_kotona/***

Может ли ребёнок находиться один дома?

В законодательстве Финляндии не определено, когда ребёнка можно оставлять дома одного. Согласно закону о защите детей, органы власти должны вмешиваться в дело в тех случаях, когда пренебрежение уходом за ребёнком создаёт опасность для его развития.

Международные рекомендации

В Англии организация National Society for the Prevention of Cruelty to Children (NSPCC) рекомендует, чтобы ребёнка в возрасте до 12 лет никогда не оставляли бы дома одного, а ребёнка моложе 16 лет не следовало бы оставлять одного на ночь. Не рекомендуется пользоваться услугами няни, возраст которой моложе 16 лет. Однако возраст ребёнка не является единственным критерием, на основании которого оценивают, может ли ребёнок один оставаться дома и может ли он позаботиться о младшей сестре или брате – на это влияют и многие другие обстоятельства.

Как могут действовать родители?

Ребёнок младшего школьного возраста должен, как правило, находиться в обществе взрослых. Тем не менее, ребёнок школьного возраста может и, часто, даже хочет попробовать побыть в одиночестве. При этом с ним следует обговорить, как он должен себя вести, если что-нибудь случится или если он будет чувствовать себя одиноким, или ему будет страшно. Согласно шведским исследованиям, большая часть детей, оставшихся в одиночестве, испытывает страх – дети рассказывают, например, что им кажется будто в шкафу спрятался разбойник, которого они боятся. Ребёнок чувствует себя дома одиноким особенно тогда, когда на улице темно. Способности ребёнка отделить друг от друга внутренние страхи и реальную действительность ограниченны, и он, находясь один, может оказаться во власти страха.

Хотя ребёнок моложе 13 лет и чувствовал бы себя достаточно безопасно, находясь один, он не всегда готов действовать правильно в экстренных ситуациях. Согласно исследованиям, дети запоминают меньше половины из рассказанных им правил техники безопасности. На чувство безопасности ребёнка во многом оказывает влияние то, есть ли рядом соседи, к которым, в случае необходимости, можно обратиться, может ли родитель ответить на телефонный звонок, если ребёнок ему позвонит, и т.д. Номера телефонов экстренного вызова надо выучить вместе с ребёнком и записать их на бумагу. Родители могут проявлять заботу о ребёнке и тогда, когда сами не находятся рядом: в термосе может быть какао, на тарелке бутерброды и т.д. Кроме этого, можно договориться о регулярных телефонных звонках. Также следует обговорить, что ребёнку можно и чего нельзя делать, когда он находится дома один – может ли он, например, пойти поиграть на улицу или должен оставаться дома? Можно ли пригласить в гости друзей?

Также хорошо понаблюдать за реакцией ребёнка, когда с ним говорят о нахождении в одиночестве: вызывает ли это у него энтузиазм или сомнения, или явное нежелание? Как ребёнок обычно ведёт себя, если происходит что-то неожиданное – легко ли он теряется?

Подросток

Подростка также не очень хорошо оставлять надолго одного. Задача молодого человека - становление самостоятельности, а задача родителей - торможение слишком ранней независимости. Важно обсудить эти перекосы, например, в вопросе о том, ехать в деревню или нет?

15-летнего подростка не следует оставлять одного в каждые выходные, так как тогда порой остаётся слишком мало времени для взаимоотношений между родителями и ребёнком. Факт заключается в том, что 15-летний человек ещё остаётся ребёнком. Дома тоже могут возникнуть неожиданные ситуации. Что делать, если произойдёт отключение электричества или пожар? Если дома страшно, подросток не может вечером заснуть, хотя он очень в этом нуждается. Молодой человек, находясь в одиночестве, зачастую заполняет тишину, включая музыку, телевизор и т.д. – телевизор может быть включён, хотя подросток его и не смотрит.

Хотя ребёнок или молодой человек умеет подогревать себе еду и владеет другими навыками, это не значит, что он всегда должен это делать. Приём пищи совместно с другими членами семьи важен и по другим причинам: установлено, что привычки питания вырабатываются лучше в таких семьях, где члены семьи едят за одним столом. Во время общего обеда можно поговорить о своих делах. У школьника должна быть возможность рассказать взрослому о том, что с ним произошло в течение дня, и даже спокойно проявить эмоции. Многим детям нужна помощь взрослых во время приготовления уроков. Ребёнок может стать человеком только в обществе людей. Самое важное во взаимоотношениях – любовь к ребёнку. Ничто не заменит того, что родитель может дать своим детям.

Уединение подростка в своей комнате свойственно для его фазы развития. Уважение личной жизни в определённой мере – хорошее дело. В то же время родителю следует напомнить ребёнку о том, что его интересуют мысли и чувства ребёнка. Ребёнок может «отвергать» своих родителей, и часто делает это на словах («ты ничего не понимаешь»), но родителю никогда нельзя отвергать своих детей ни морально, ни физически. Надо только уметь выдержать полученные от ребёнка грубые ответы.

Семья сама формирует правила ухода из дома и прихода домой. Основная мысль заключается в том, что из школы и с работы надо идти прямо домой, а если имеются какие-то дела, то об этом следует предупредить. Ведь и родители не уезжают в командировку, не сообщив о том, куда отправляются и когда вернутся! Эти правила игры о предупреждении соблюдаются и тогда, когда молодому человеку уже

исполнилось 18 лет. Только переехав жить отдельно от родителей, он сам решает, когда ему уходить и приходить, а обязанность предупреждать о своих передвижениях заканчивается.

Важно, чтобы родитель, отправляясь на прогулку, сообщил об этом подростку, а при возвращении постучал в его дверь, предупредив о приходе. Хотя молодой человек и смотрит с таким видом, что его это меньше всего волнует, такого правила следует придерживаться. Это заразительно. Он тоже начнёт предупреждать родителей о своих делах. Родители должны вести себя так, как хотели бы, чтобы и дети себя вели.

Ничто не заменит присутствие родителя. Присутствие имеет существенное значение. Для молодого человека может быть довольно важно, чтобы кто-то из родителей был дома, хотя сам он не находится дома. Значение будничной заботы невозможно преувеличить.

Чувство собственного достоинства ребёнка растёт от проявляемой к нему заботы

Забота о ребёнке находится в прямой связи с развитием самосознания ребёнка. Когда о ребёнке хорошо заботятся в повседневной жизни, он чувствует, что его ценят. Это развивает у него чувство собственного достоинства. Благодаря этому он, будучи взрослым, сможет позаботиться о себе и о своих близких. Он научится верить в доступность других людей, и научится как самостоятельно справляться с делами, так и просить помощи, когда это потребуется.

Мирьям Калланд,
главный секретарь Союза защиты детей
им. Маннергейма.

Источник: ***www.mll.fi/vanhempainnetti/kattapidempaa/tukivinkit_tilanteesta_toiseen/voiko_lapsi_olla_yksin_kotona/***

Vitamiinit E ja K

E-vitamiini

E-vitamiini on terveen ihon vitamiini. Tämä vitamiini on voimakas antioksidantti, joka auttaa elimistöä pääsemään eroon kuona-aineista ja estää soluja vaurioitumasta. Vitamiini saattaa myös osaltaan vaikuttaa siihen, että iho säilyy nuorena ja terveenä tavallista pidempään, koska se parantaa ihosolujen hapenottokykyä. E-vitamiini on tärkeä silmien ja aivojen hyvinvoinnille ja voi vaikuttaa suotuisasti sydämen ja verisuonten toimintaan. Se estää myös LDL-kolesterolin muuttumista haitalliseksi verisuonten seinämissä. Vitamiinin puutosoireita ovat solukalvojen muutokset, heikentynyt vastustuskyky, hiusten elottomuus ja solujen haitallinen hapettuminen. Yleensä puutokseen liittyy kyseisen vitamiinin imeytymishäiriö. Päivittäinen vähimmäistarve on 8-10 mg. E-vitamiinin toimivuutta edistää C-vitamiini. E-vitamiinin lähteitä ovat ***kokojyvävilja, vehnänalkiot ja niistä valmistettu öljy, kylmäpuristamalla valmistetut auringonkukka-, soija-, maissi- ja rypsiöljyt sekä munankeltuainen***.

K-vitamiini

K-vitamiinia tarvitaan veren normaaliin hyytymiseen ja mm. luun ja sidekudoksen muodostumiseen. Suoliston oma bakteeristo tuottaa normaalisti suurimman osan elimistön tarvitsemasta K-vitamiinista. Tämän takia suolistosairaudet ja varsinkin rasvan imeytymishäiriöt ja pitkäkestoiset antibioottihoidot voivat aiheuttaa puutosta ja lisäävät K-vitamiinin tarvetta ravinnosta. Päivittäistä vähimmäistarvetta ei ole voitu määrittää tarkasti, mutta sen arvioidaan olevan naisilla 60-65 µg ja miehillä 70-80 µg. Hyviä K-vitamiinin lähteitä ravinnossa ovat mm. ***naudanmaksa ja pääasiassa vihreät kasvikset, kuten lehti-ja parsakaali, kerä- ja endiviasalaatti, keräkaali, pinaatti ja vehnäleseet***.

Lähteet: *Vitamiini ja hivenaineopas, Ferrosan ja D-Vitamiini Minisun: Aurinkoa apteekista*

Витамины Е и К

Витамин Е

Витамин Е – витамин здоровой кожи. Он является мощным антиоксидантом, который помогает организму избавиться от шлаков и препятствует повреждению клеток. Витамин Е, со своей стороны, может повлиять на то, чтобы кожа оставалась молодой и здоровой дольше, чем обычно, так как витамин улучшает способность клеток кожи вдыхать кислород. Витамин Е важен для хорошего самочувствия глаз и мозга и может благотворно влиять на функционирование сердца и кровеносных сосудов. Также он препятствует изменению холестерола LDL во вредный для здоровья, оседающий на стенках кровеносных сосудов. Симптомы дефицита витамина Е: изменение клеточных оболочек, ослабленный иммунитет, безжизненность волос и пагубное оксидирование клеток. Обычно дефицит витамина Е связан с нарушением всасываемости данного витамина. Ежедневная минимальная потребность в витамине Е составляет 8-10 мг. Улучшению действия витамина Е способствует витамин С. Источники витамина Е: ***цельное зерно, ростки пшеницы и изготовленное из них масло, подсолнечное, соевое, кукурузное и рапсовое масло, произведённое методом холодного отжима, а также яичный желток.***

Витамин К

Витамин К необходим для нормальной свёртываемости крови, а также для формирования костных и соединительных тканей. Бактерии, содержащиеся в кишечнике, обычно сами производят большую часть требующегося организму витамина К. В связи с этим, кишечные заболевания и, особенно, нарушения всасываемости жиров, а также длительное лечение антибиотиками, могут привести к дефициту витамина К и увеличить потребность в получении этого витамина из продуктов питания. Ежедневную минимальную потребность в витамине К точно определить не удалось, но предполагается, что она составляет 60-65 мкг для женщин и 70-80 мкг для мужчин. Хорошими источниками витамина К являются ***говяжья печень и, особенно, зелёные овощи, такие как капуста браунколь и брокколи, кочанный и цикорный салаты, белокочанная капуста, шпинат, а также пшеничные отруби.***

Источник: *Витамины и минеральные вещества, Ferrosan ja D-Vitamiini Minisun: Солнце из аптеки*

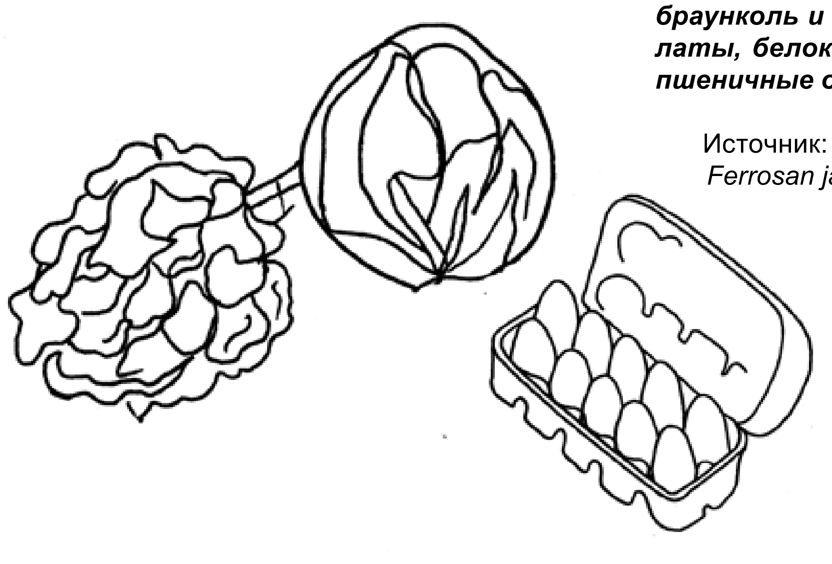

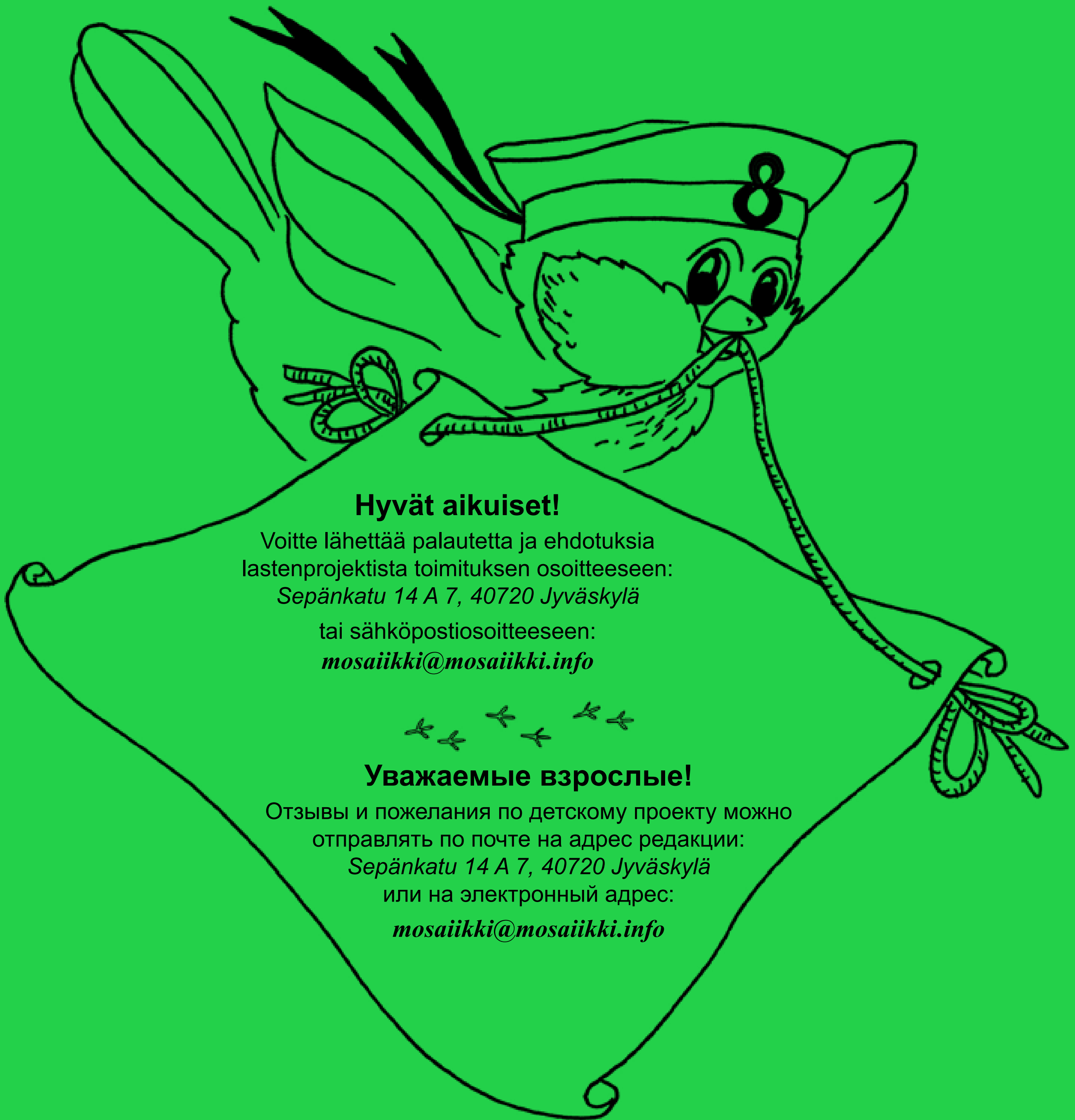

Hyvät aikuiset!

Voitte lähettää palautetta ja ehdotuksia lastenprojektista toimituksen osoitteeseen:
Sepänkatu 14 A 7, 40720 Jyväskylä
tai sähköpostiosoitteeseen:
mosaiikki@mosaiikki.info

Уважаемые взрослые!

Отзывы и пожелания по детскому проекту можно отправлять по почте на адрес редакции:
Sepänkatu 14 A 7, 40720 Jyväskylä
или на электронный адрес:
mosaiikki@mosaiikki.info